

Fietsvriendelijke Europese wijk

Inhoud

- Missie Fonds Europese Wijk
- Context
 - Fietsgebruik
 - Good Move project
- De Europese wijk
- Fietsvriendelijke wijk
- 4 parameters voor een fietsvriendelijke wijk & analyse
 - Sterk fietsnetwerk
 - Fietsenstallingen
 - Fietsvoorzieningen
 - Communicatie en sensibilisering
- Conclusie & next steps

Het fonds wil het globale imago van de Europese wijk verbeteren.

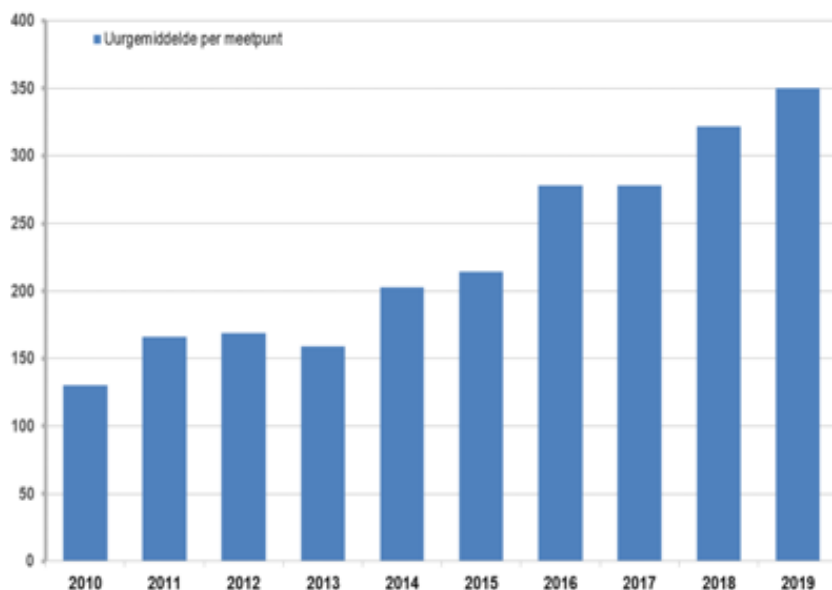

Er zijn 3 belangrijke thema's:

1. Bestemmings- en gebruiksmix van het immobiënpertimonium
2. Stedenbouwkundige kwaliteit borgen
3. Verbeteren van mobiliteit door voorrang aan openbaar vervoer & zachte modi

Stijgend fietsgebruik

Evolutie van de fietsstroom te Brussel tijdens de ochtendspits (8u-9u)
(26 meetpunten in januari, mei, september en november)

Bron: Het Brussels Fietsobservatorium 2019 ([zie link](#))

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

+80% gemiddeld in 2015 - 2019

In en rond Europese Wijk

Wet/Koloniën/Koning +126%

Wet/Aarlenstraat +56%

Merode +88%

Waverse / Maalbeek +65%

Bestaande initiatieven

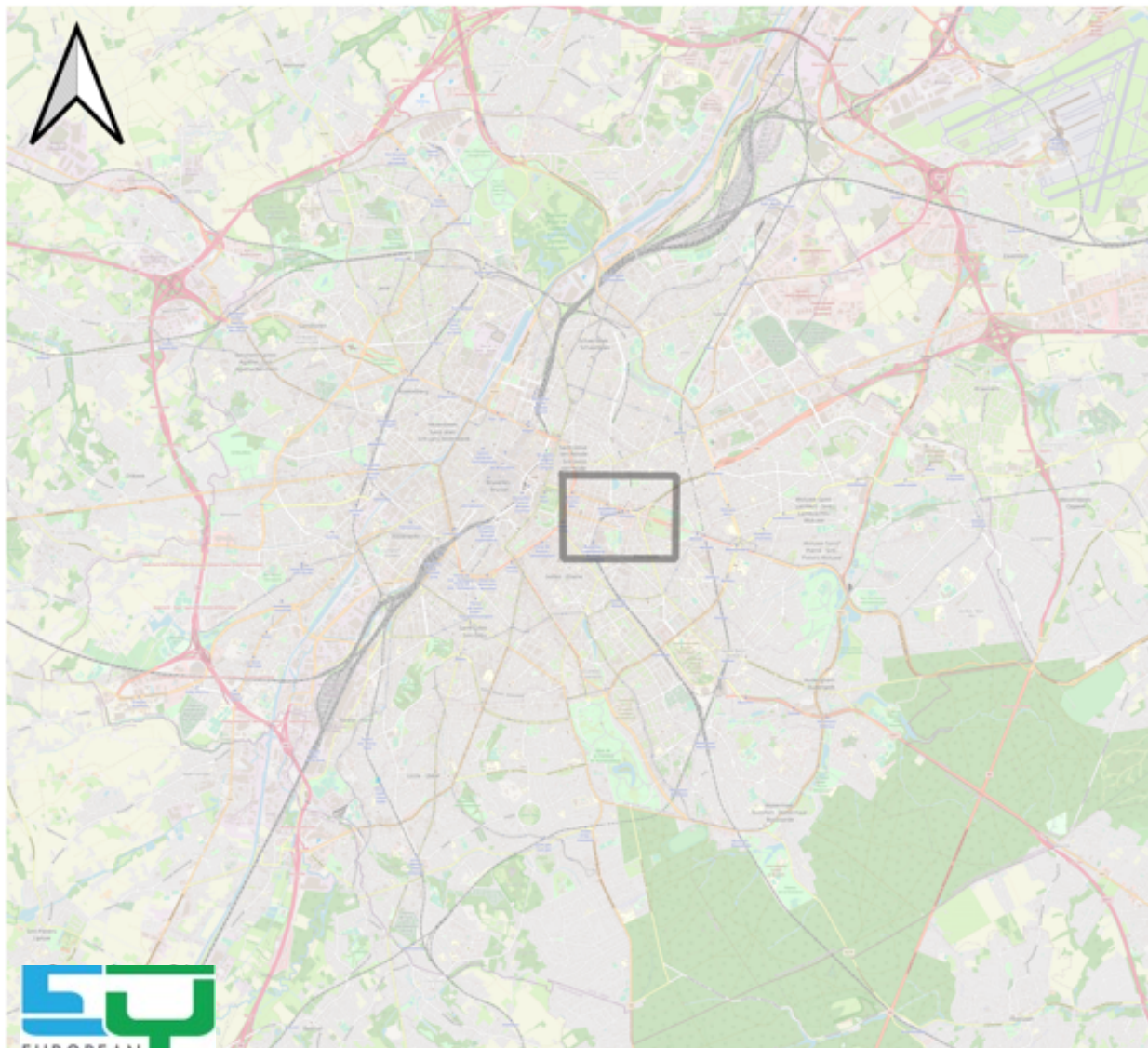
- **Mobiliteitsplan Brussels Hoofdstedelijk Gewest**
 - Realisatie in 2020- 2030
 - Bereikbaarheid, aantrekkelijkheid en nabijheid
 - Wijkcirculatieplannen
 - Fietsnetwerken in functie van autoverkeer

- Europese instellingen

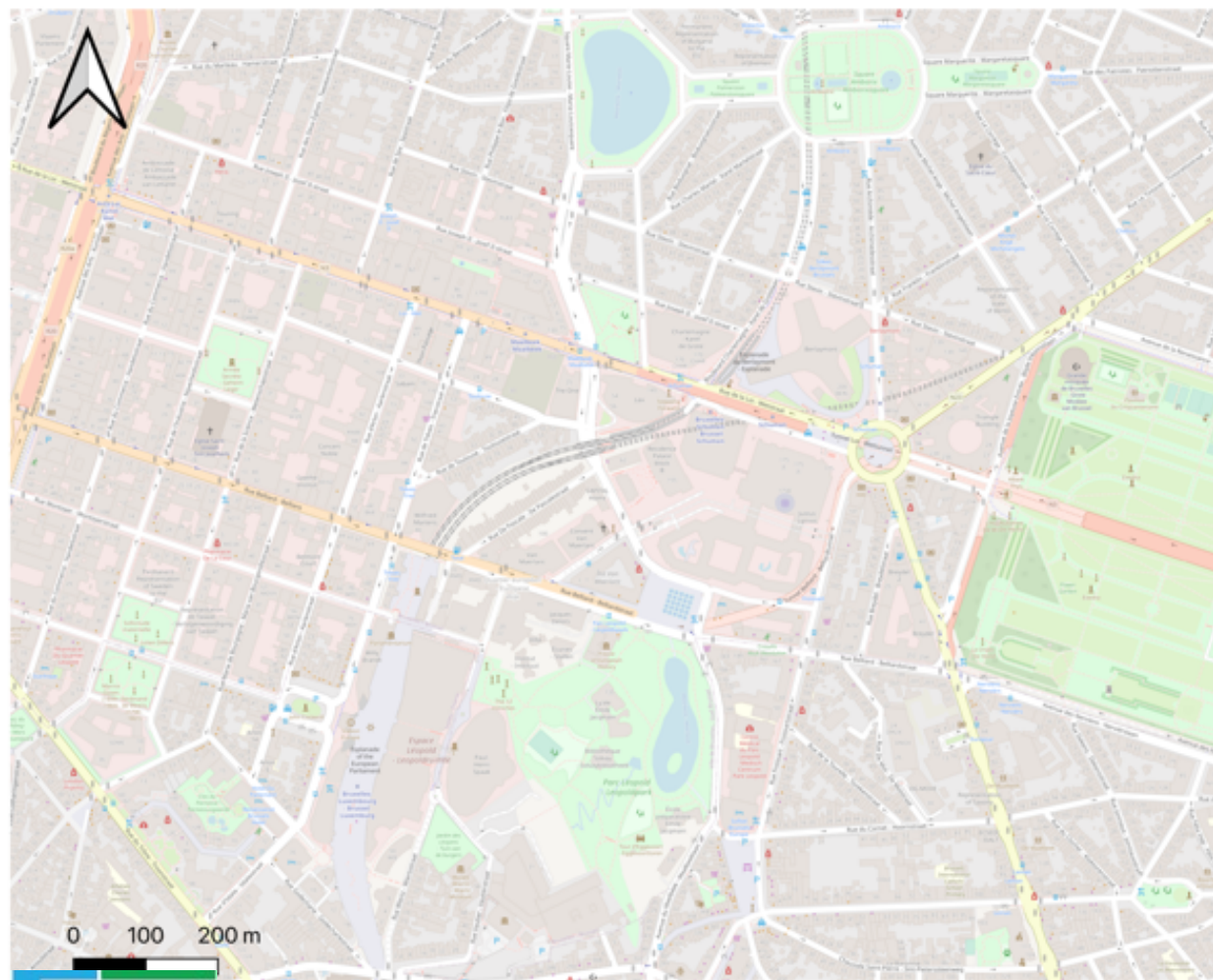
Evenwicht tussen modi?

- Brussels gewest
- Rand kleine ring – oostelijke zijde
- Brussel stad, Etterbeek, Elsene, Sint-Joost-ten-Noode

 Ligging Europese wijk

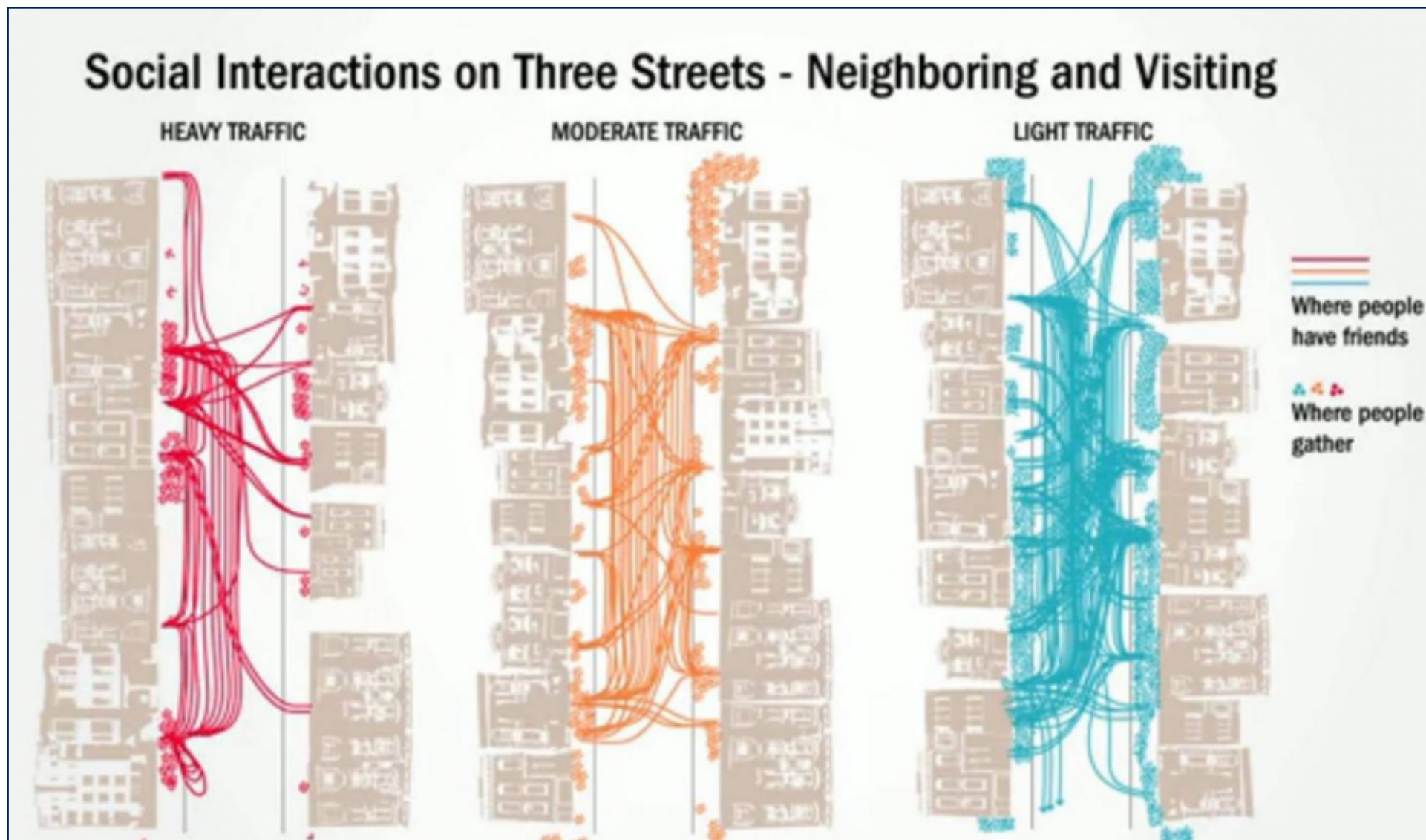

- Westen: begrensd door kleine ring
- Centrale West-Oostassen:
 - Belliardstraat
 - Wetstraat
- Oosten: Jubelpark Brussels gewest

Europese Wijk

Nut?

- **Bereikbare wijk**
 - Connectie met Brusselse gemeentes en internationale gemeenschap
- **Nabijheid in de wijk**
 - Tendens naar dichtheid en functiemenging
 - Meer bestemmingen op fiets- en wandelafstand
- **Aantrekkelijke wijk**
 - Kwaliteitsvolle openbare ruimte
 - Goed om te verblijven
 - Stimuleert niet-doelgerichte verplaatsingen:
 - wandelen of fietsen in de buurt,
 - horeca
 - winkelen

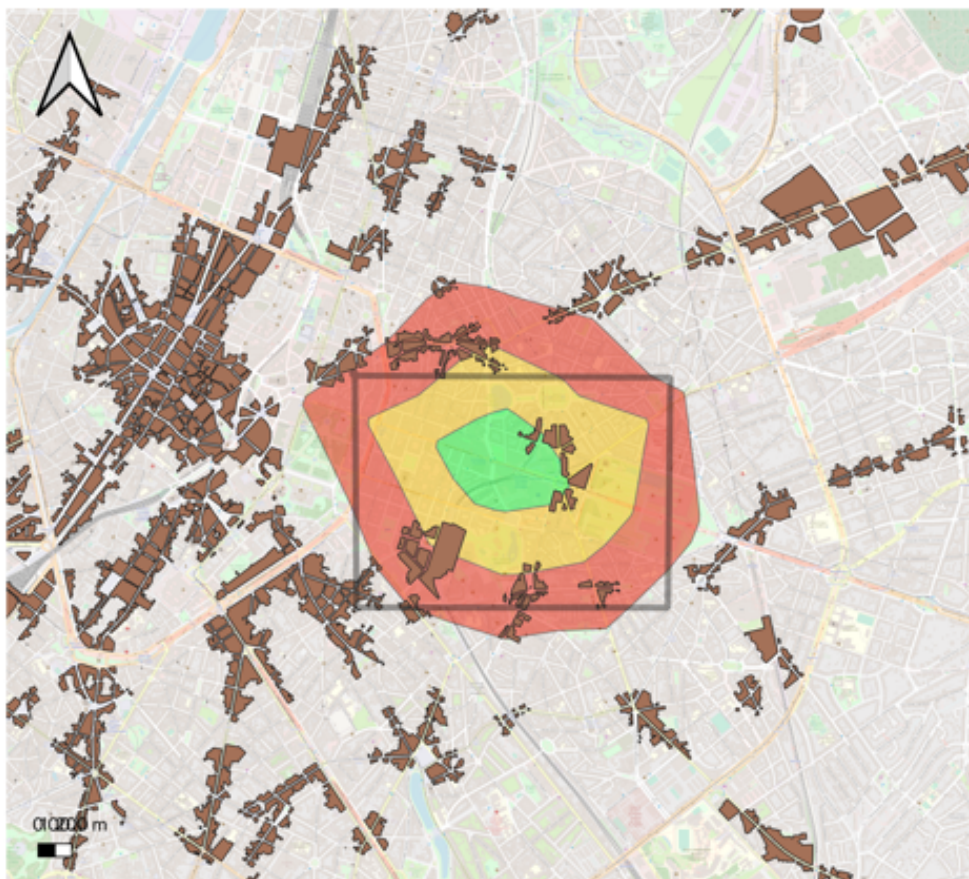

Wat is een fietsvriendelijke wijk?

- Mix van functies
- 15-minutenstad
 - Streefdoel: in de stad bevinden alle bestemmingen zich binnen 15' fietsen/wandelen
- Focus op fietsen en stappen!

15min stad? Voetganger?

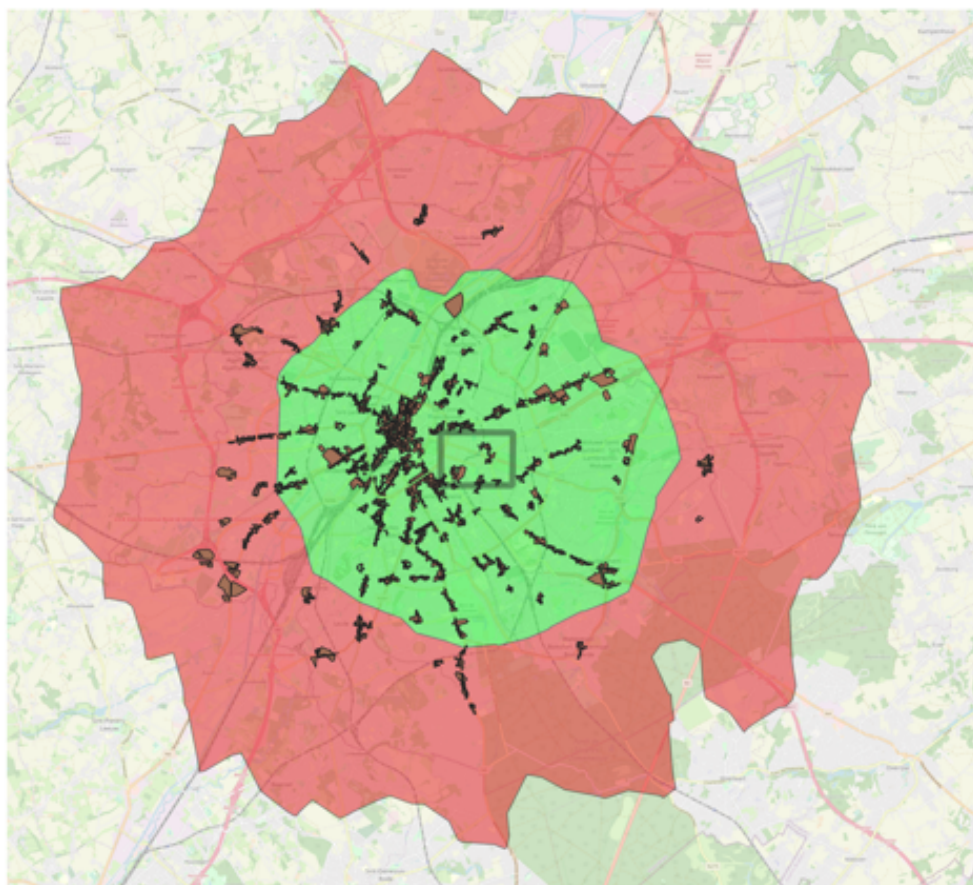
EU-wijk:
 < 15min wandelen

Connectie andere centra:
 Elsene, Etterbeek, Brussel Stad, Sint-Joost-Ten-Node

15min stad? Fiets?

- ≡ Ruime omgeving rond EU-wijk:
 - ≡ < 15min fietsen (binnen R0)
 - ≡ < 30min fietsen (buiten R0)

- Afbakening Europese wijk
- Commerciële zones
- Isochronen
- 15 min fietsafstand
- 30 min fietsafstand

1. Fase 1: Analyse huidige publiek toegankelijke fietsinfrastructuur

1. Actualisatie inventaris van publiek toegankelijke fietsenstallingen
2. Inventarisatie andere fietsinfrastructuur
3. Inventarisatie fietsroutes
4. Analyse fietsinfrastructuur

Huidige netwerk van fietsinfrastructuur & tekortkomingen

2. Fase 2: Actiefiches fietsvriendelijke Europese wijk

Actiefiches

4 parameters voor een fietsvriendelijke wijk

4 parameters voor een fietsvriendelijke wijk

1. Sterk fietsnetwerk

2. Fietsenstallingen

3. Voorzieningen

4. Communicatie en sensibilisering

1. Sterk netwerk

Wat?

Bereikbaar:

Fietsverplaatsingen vanuit, van en naar omliggende gemeentes en POI's verlopen **veilig, comfortabel** & via **snelste** route.

Doorwaadbaar

Fietsverplaatsingen door de wijk langs meest spontane en snelste route. Garanderen van veilige, aangename & comfortabele verplaatsing.

Criteria

VEILIGHEID

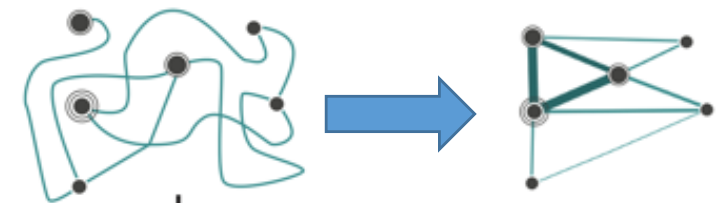
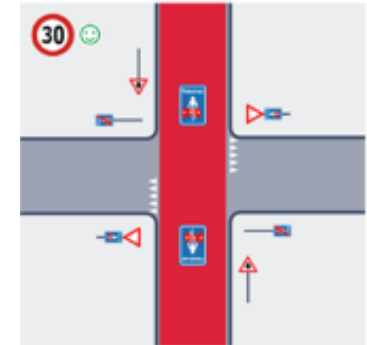
- Intensiteit autoverkeer

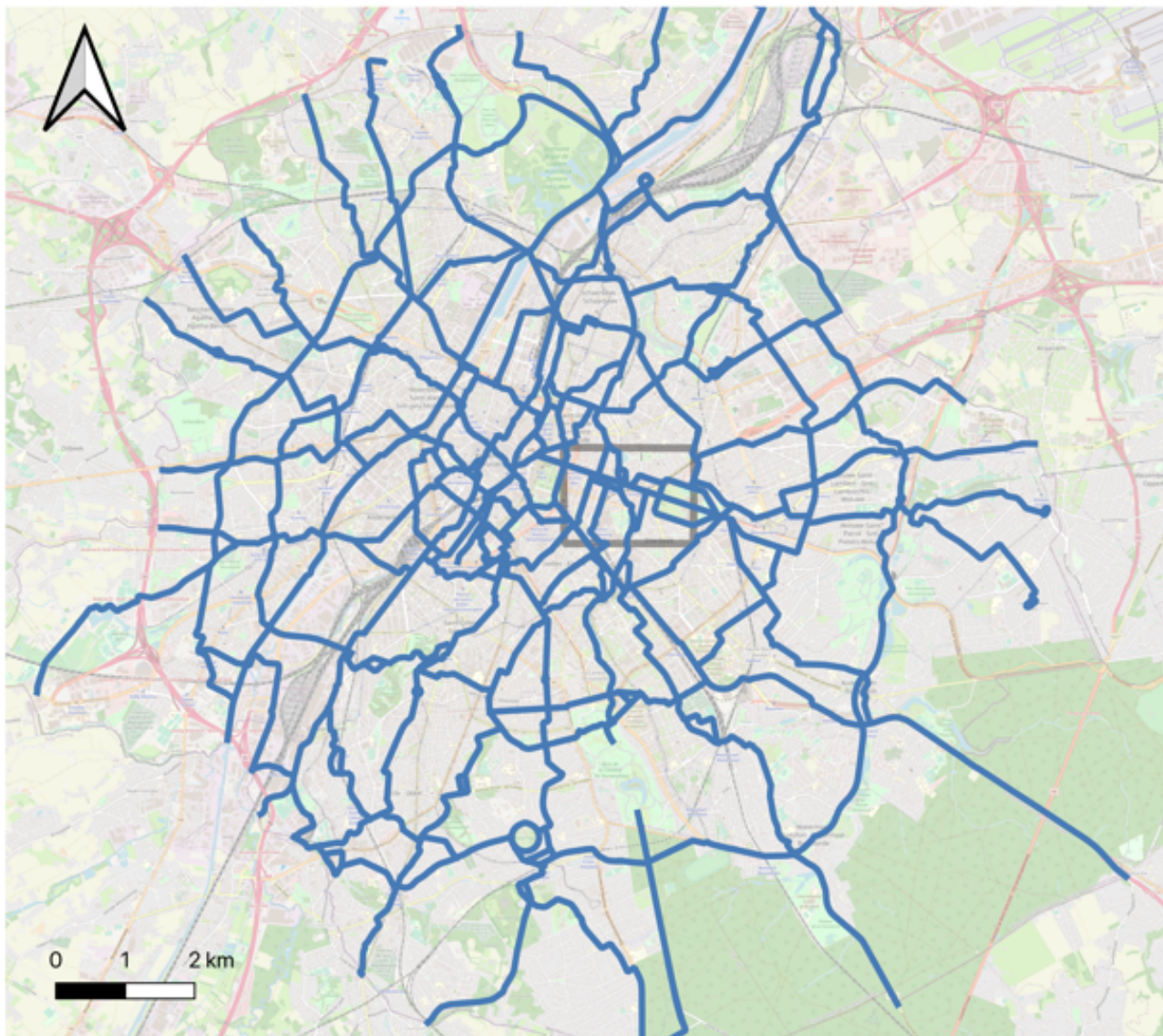
COMFORT

- Routes toegankelijk vanuit alle windrichtingen?
- In welke richtingen missing links?
- Toegang tot netwerk binnen 250 à 500m*

DIRECTHEID

- Barrières onderweg (trap, treinspoor, grote lanen...)
- Zijn de routes voldoende en duidelijk bewegwijzerd?

19 gewestelijke
fietsroutes in Brussel*

Fietsroutes : 100%
bewegwijzerd

— Fietsroutes Gewest

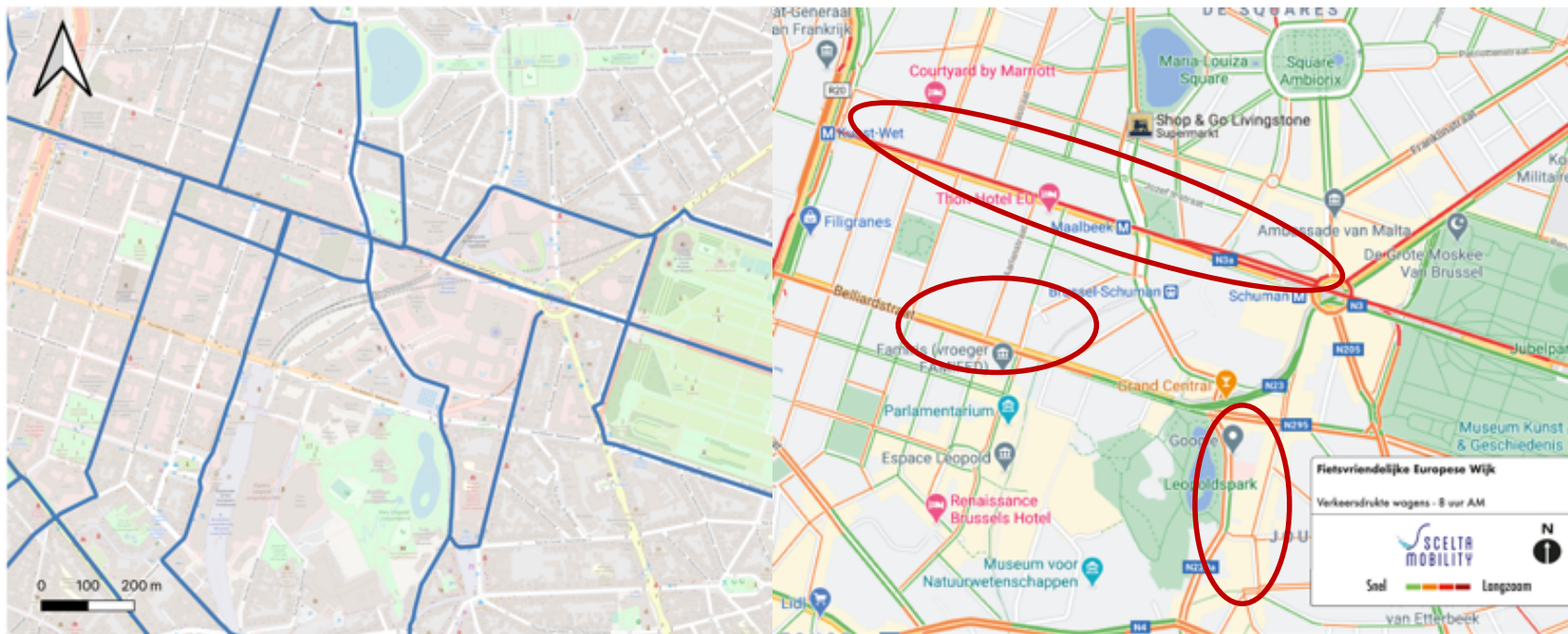
*Bron: Brussel Mobiliteit

9 gewestelijke fietsroutes door Europese wijk*

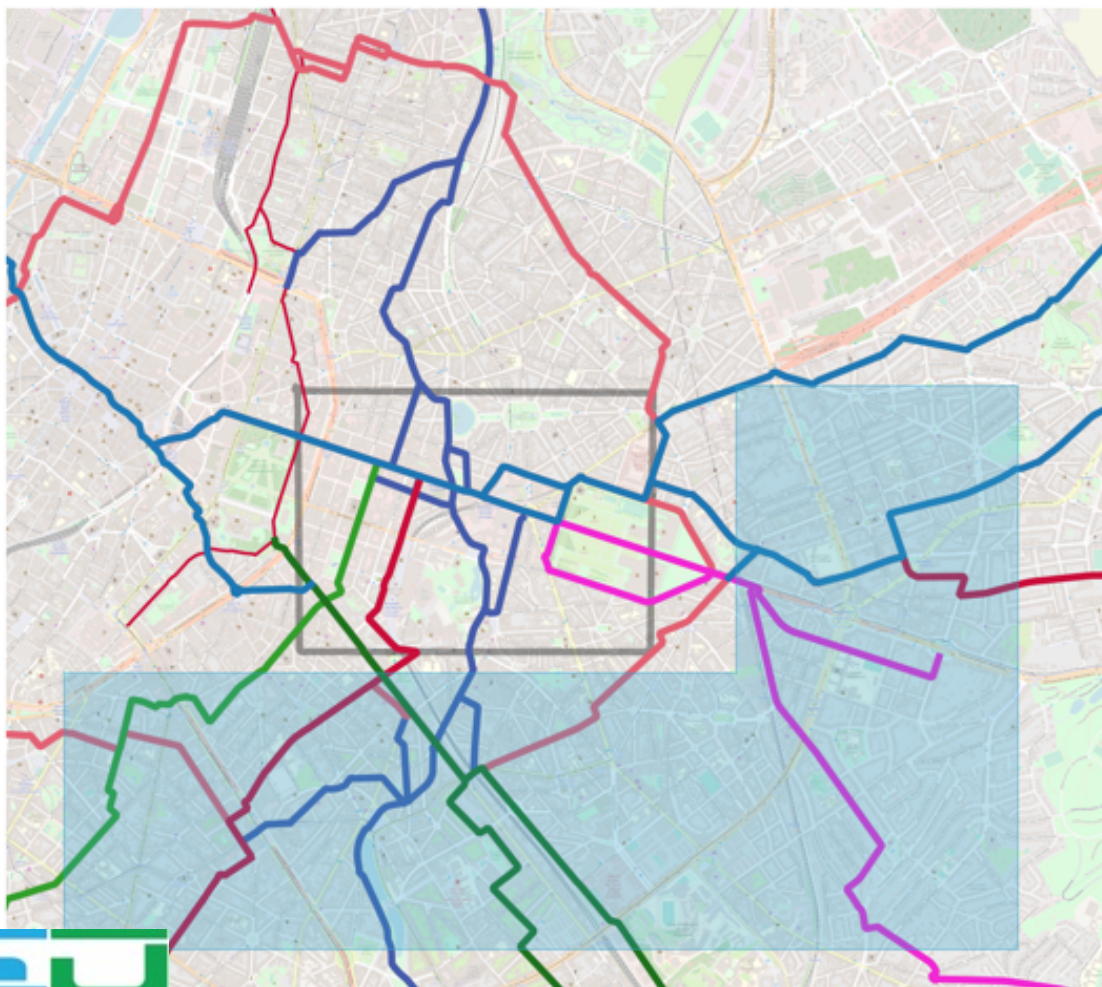
*Bron: Brussel Mobiliteit

Veiligheid - verkeersintensiteit

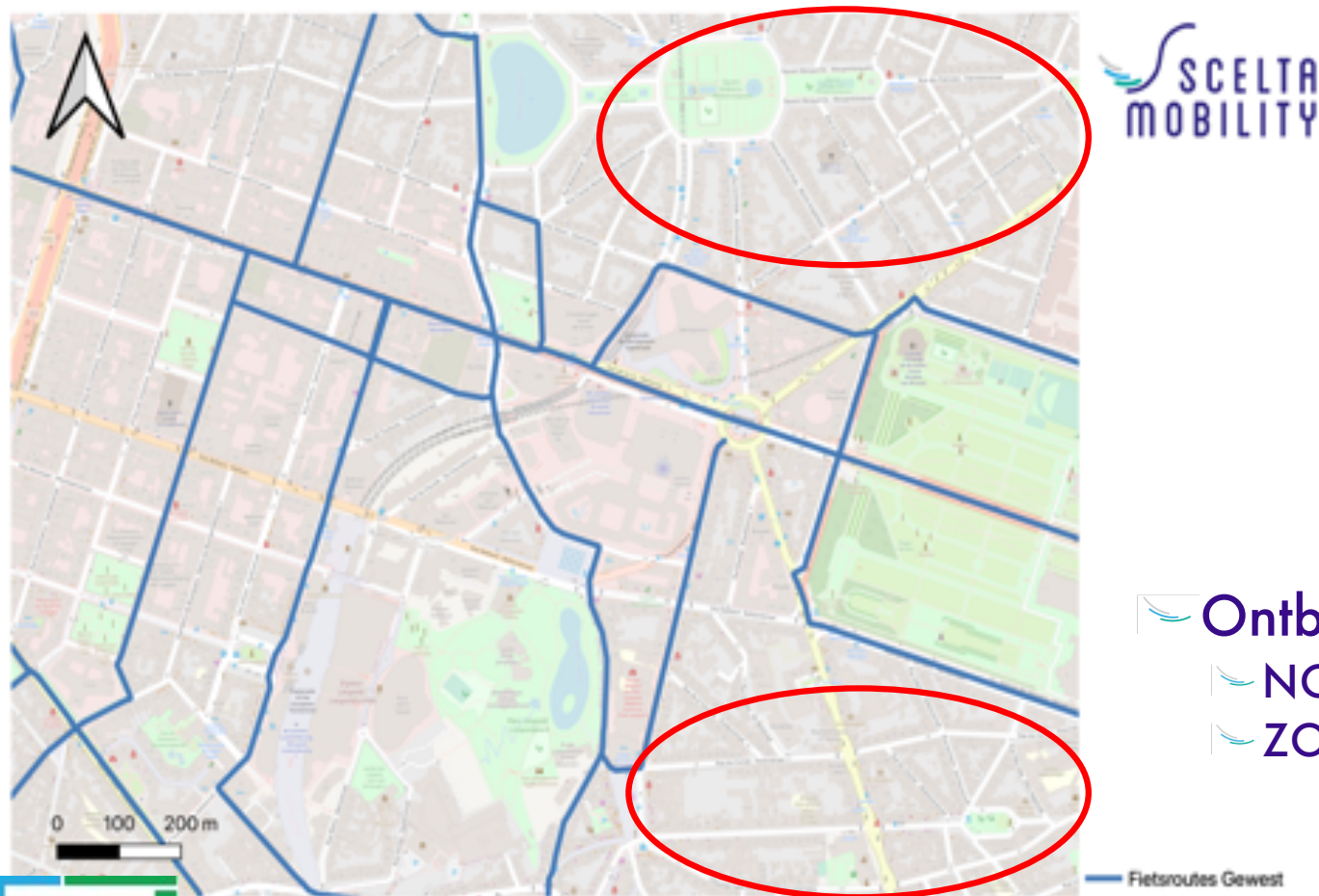
- Geen gescheiden fietspad
- Conflict met voertuigen mogelijk

Comfort – routes & windrichting

- Concentratie routes vanuit:
- Zuiden
 - Oosten

Comfort – routes & windrichting

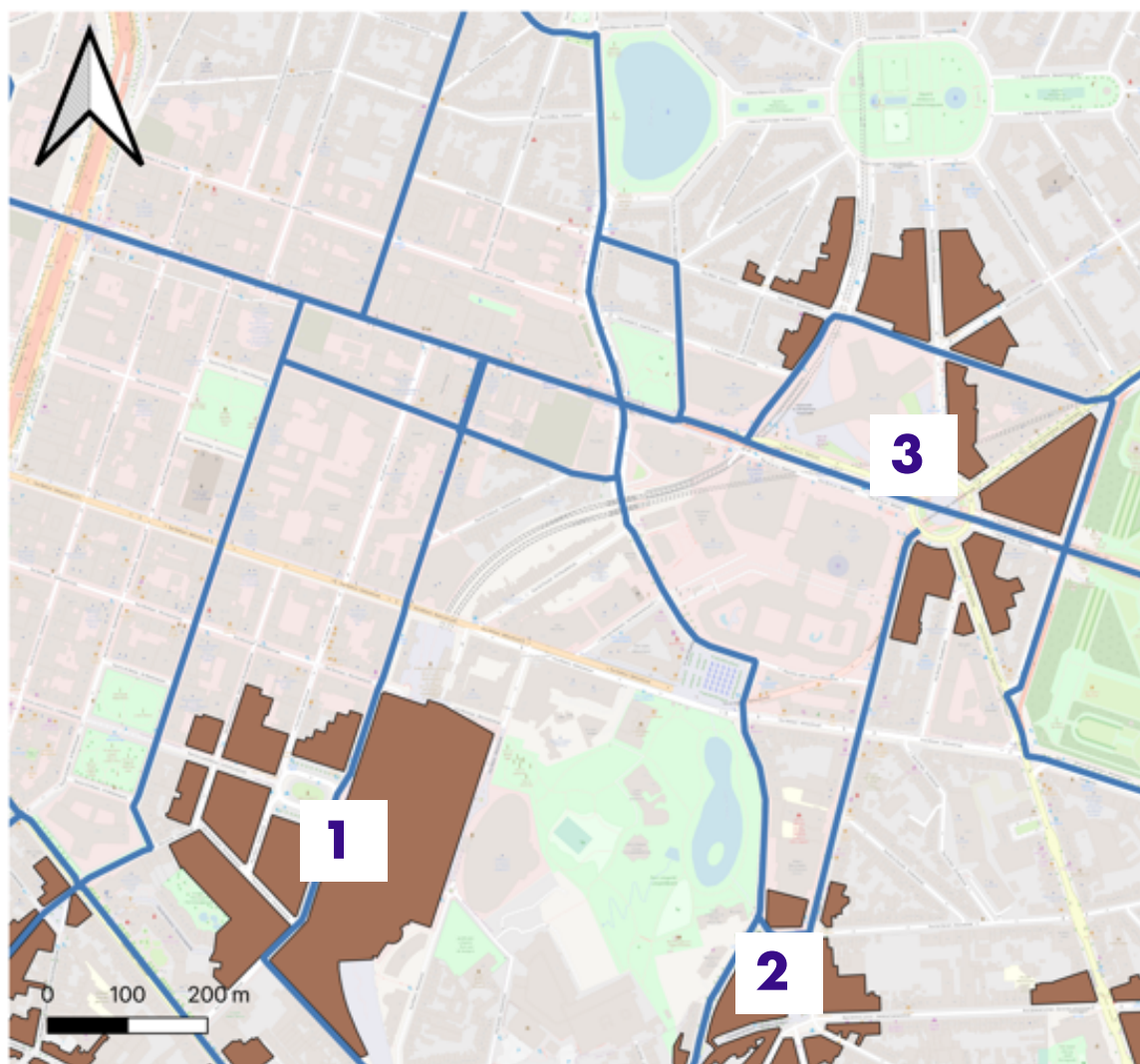

Ontbreken routes in wijk:

NO: Oudergemselaan

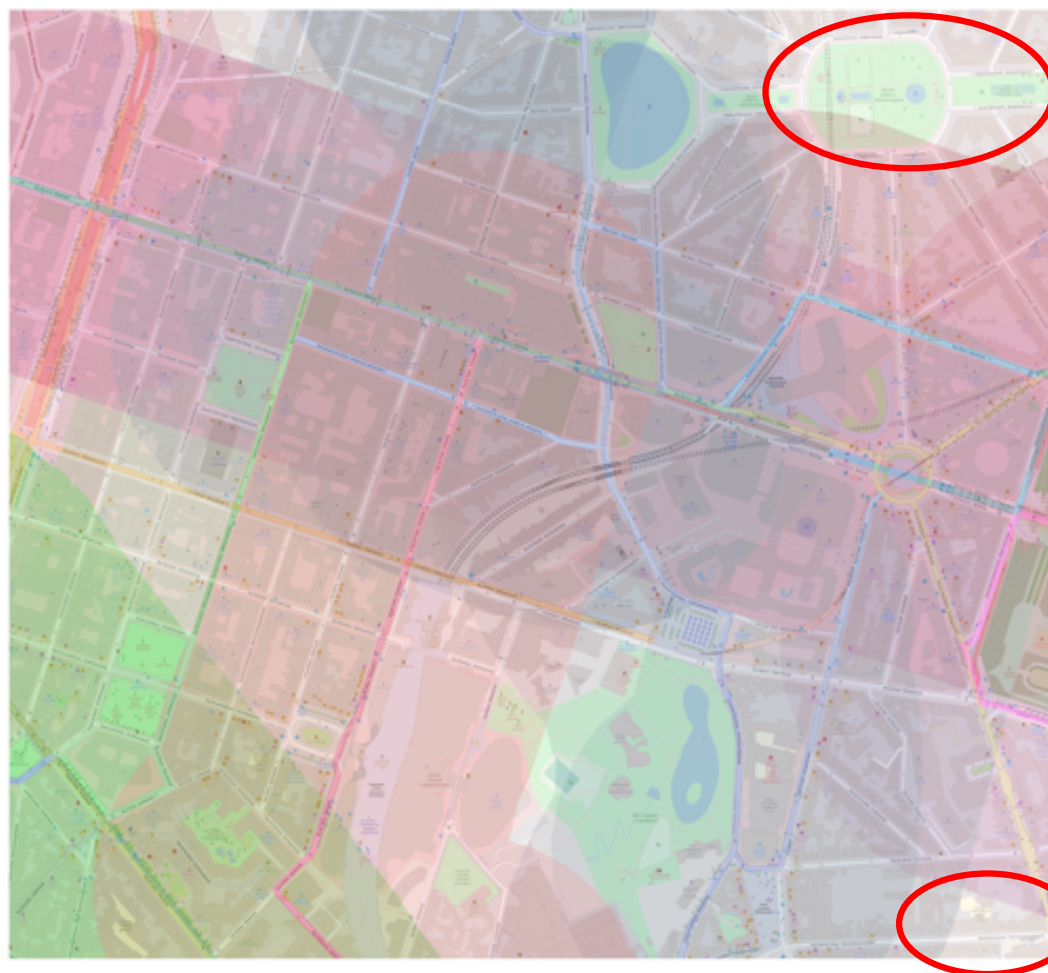
ZO: Franklinlaan

Comfort – routes & commerciële centra

- 3 commerciële centra:
 - ↳ Luxemburgplein (1)
 - ↳ Jourdanplein (2)
 - ↳ Schumanplein (3)
- Beperkt aantal routes naar deze centra
 - ↳ Max 2
 - ↳ 1 richting (ofwel ZN ofwel OW)

Comfort – 250m fietsroute beschikbaar

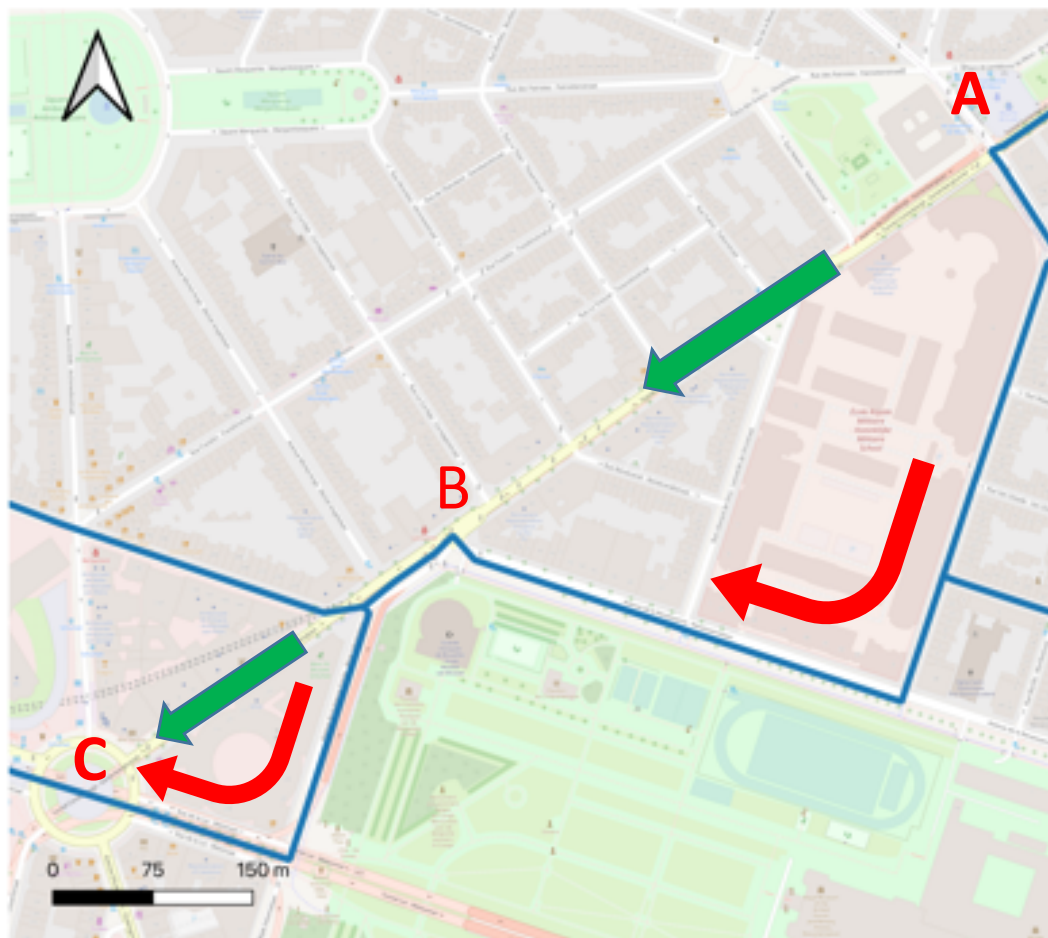
Ontbreken directe connectie naar fietsroutes

NO

ZO

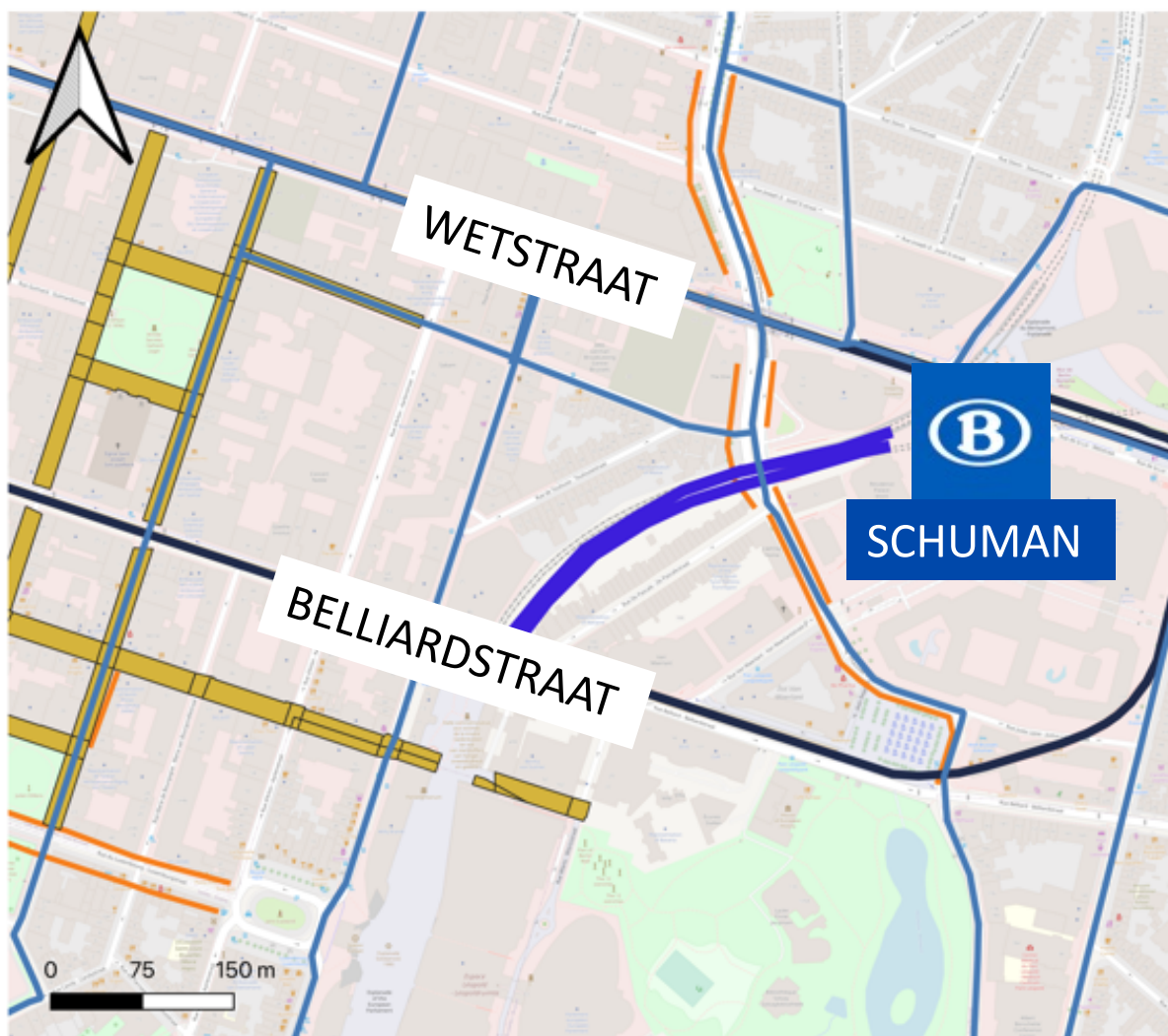
- Netwerk fietsroutes
- Buffers 250 en 500 meter
- GFR7buffer250m
- GFRMbuffer250m
- GFR2 buffer 250 meter
- GFR4buffer250m
- GFR5buffer250m
- GFR8buffer250m
- GFRPbuffer250m
- GFR11buffer250m
- GFR3buffer250m
- GFR2buffer500m

Directheid – Snelste route

- Missing links:
- onveilige weginfrastructuur

Directheid – Snelste route

5 fietsroutes & barrières:

- Druk autoverkeer
- Kasseistroken
- Bovengrondse spoorlijn
- Fietsbusstroken (fiets en bus combineren de weg)

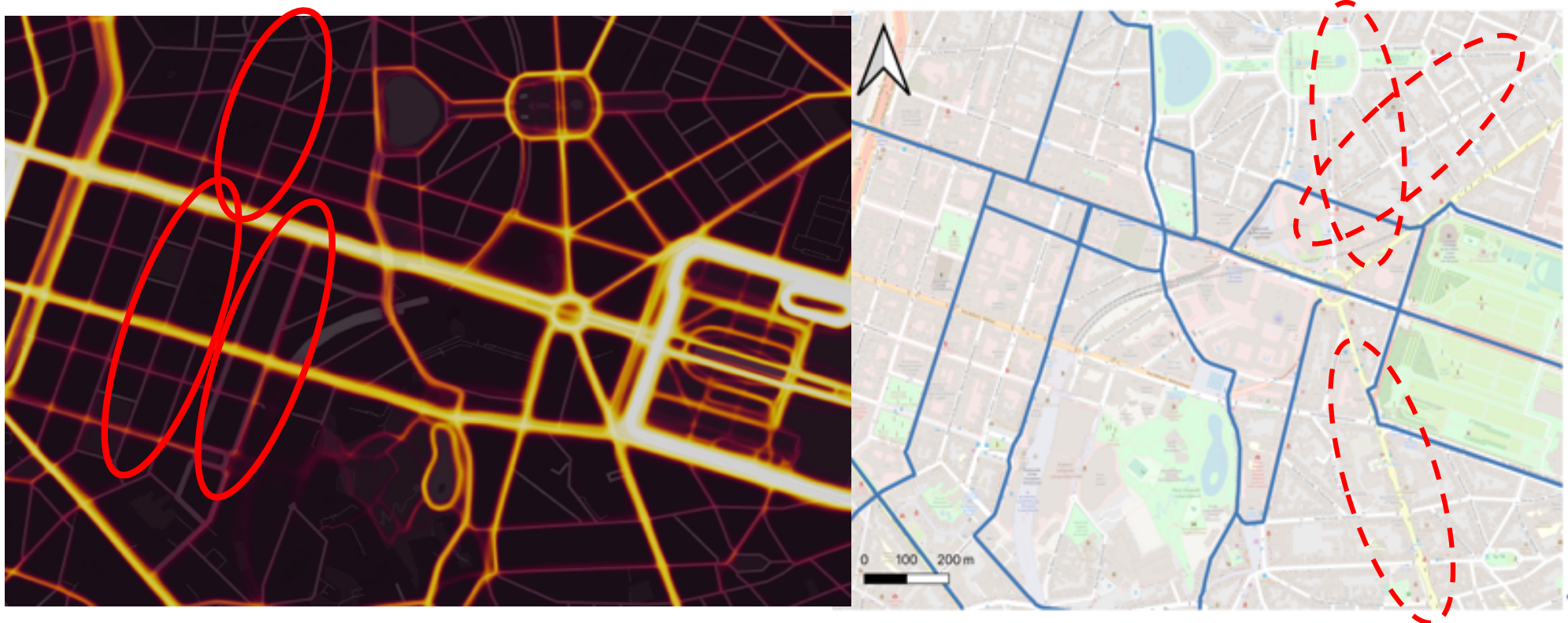
- Netwerk fietsroutes
- Drukke autowegen
- Kasseien
- Bovengrondse treinsporen
- Fietsbusstrook

Werkelijk gebruik routes?

- Evaluatie meest gebruikte & niet officiële fietsroutes
- Evaluatie op criteria veiligheid, comfort en directheid
- Bijkomend
 - Waarom geen officiële route?
 - Mogelijk om deze alsnog op te nemen of beter omleiden?

Werkelijk gebruik routes?

- Bestaande/weinig gebruikte route: 7, 8 en M
- Gebruikte/geen officiële route: Franklinstraat, Michel Angelolaan, Oudergemlaan

1. Sterk netwerk – preliminaire conclusies

- Inzicht ontbrekende routes & missing links:
 - Franklinstraat
 - Oudergemlaan
- Inzicht onveilige routes
- Identificatie van de grootste hindernissen in de wijk

2. Publiek toegankelijke fietsenstallingen

- ☞ Vanuit perceptie fietser:
 - ☞ Type bestemming (bakkersbezoek vs. station)
 - ☞ Type fiets (mountainbike vs. plooi-fiets)
 - ☞ Doel (bezoeker of werknemer bij bedrijf)
 - ☞ Type route (veel POI's vs. residentiële buurt)

- ☞ Andere verwachtingen op vlak van *
 - ☞ Veiligheid (1)
 - ☞ Toegankelijkheid en comfort (2+3)
 - ☞ Directheid (4)
 - ☞ Coherentie (5)
 - ☞ Communicatie (6)

*Bron: Brussel Mobiliteit

6 verwachtingen fietser

Veilig

Comfort

Toegankelijk

Directheid

6 verwachtingen fietser

Coherentie

** Herkenbaarheid Amsterdam*

Communicatie

Doel bepaalt het type stalling

Type stalling

Voorbeeld bestemming

Snel bezoek

Parkeerduur

fietsenrek met aanbindmogelijkheid

Professionele afspraak, shopping, restaurant...

bewaakte stalling

Openbaar vervoer

servicebalie stalling

Shopping, openbaar vervoer

Capaciteitsbepaling appartementen

Europese context

Stad / Land / Regio	Voorschriften
Frankrijk	Parkeerruimte per appartement <ul style="list-style-type: none"> • 1 of 2 kamers : 0,75 m² • > 2 kamers : 1,5 m²
Berlijn	2 parkeerplaatsen per appartement
Tirol	2 parkeerplaatsen per appartement
Hamburg	Op basis oppervlakte appartement <ul style="list-style-type: none"> • 50 m² : 1 • 75 m² : 2 • 100 m² : 3 • < 125 m² : 4 • > 125 m² : 5

Brussel

1 fietsparkeerplaats per gezin –
wordt wellicht 1 parkeerplaats per
hoofdkussen

Capaciteitsbepaling kantoorgebouwen

Europese context

Stad / Land / Regio	Voorschriften
Frankrijk	1,5% van kantooroppervlakte en voor 15% werknemers
Styria (Oostenrijk)	1 plaats 20 werknemers
Kopenhagen	4 plaatsen per 100 m ² + 2 plaatsen voor buitenmaatse fietsen per 1000 m ²
Londen	<ul style="list-style-type: none"> • Werknemers: 1 plaats per 90 m² • Bezoekers: 1 plaats per 500 m²

Brussel

1 plaats per 200 m² +
min. plaats voor 2 fietsen

Capaciteitsbepaling 'shopping'

Europese context

Stad / Land / Regio	Voorschriften
Frankrijk	<ul style="list-style-type: none"> < 40 autoparkeerplaatsen: 10% fiets, min. 2 < 400 autoparkeerplaatsen: 5% fiets, min. 10
Styria (Oostenrijk)	1 plaats per 50 m ²
Kopenhagen	4 plaatsen per 100 m ² + 2 plaatsen voor buitenmaatse fietsen per 1000 m ²
Londen	<p>Voedingszaak:</p> <ul style="list-style-type: none"> < 750 m² : 1 per 40 m² > 750 m² : 1 per 300 m² <p>Andere</p> <ul style="list-style-type: none"> < 1000 m² : 1 per 125 m² > 750 m² : 1 per 1000 m²

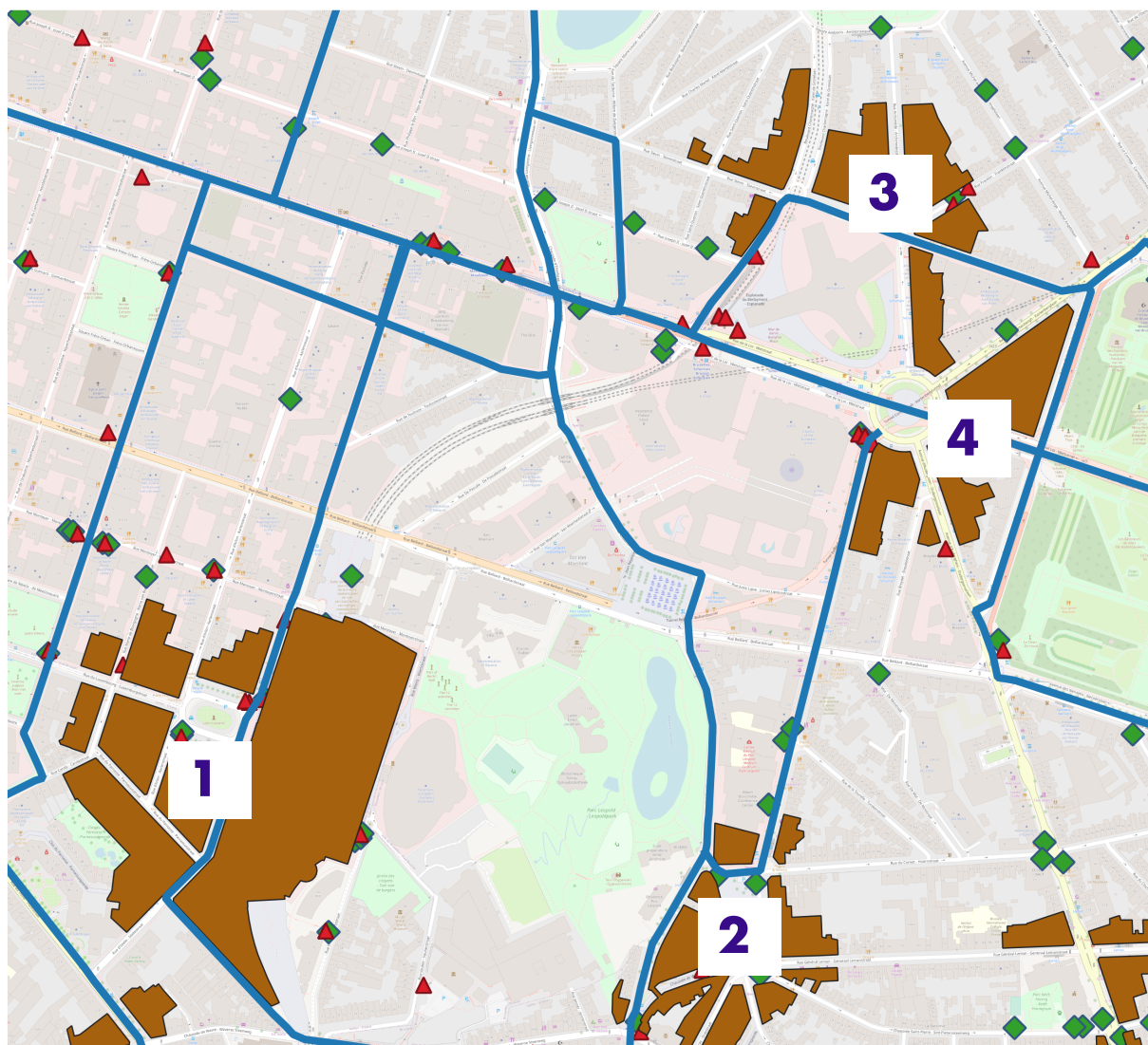
Brussel

Geen voorschriften

Criteria voor evaluatie

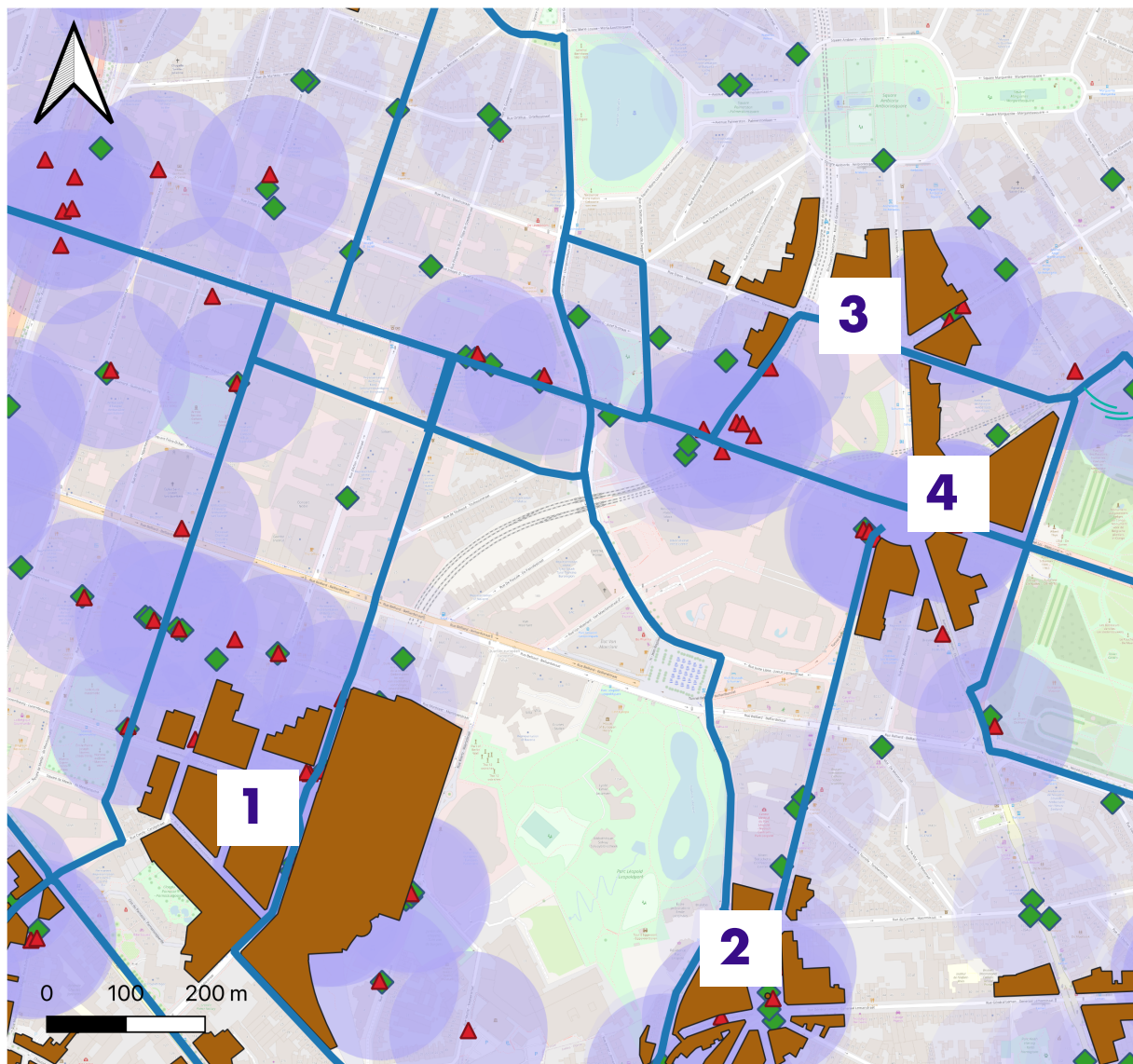
Heel weinig (inter)nationale standaarden over publieke fietsstallingen en dichtheid netwerk

- ↪ Vertrekken uit realiteit
- ↪ Aantal: Handelscentra – 3pl per 100m²
- ↪ Fietsenstalling voor elke bezoeker in Europese wijk binnen straal 100m

Analyse volgens 6 verwachtingen

- Netwerk fietsroutes
- commerciële centra
- ▲ stallingen 2020
- ◆ stallingen 2019

Ontbreken publieke fietsenstallingen zowel langs routes als attractiepolen

- Netwerk fietsroutes
- commerciële centra
- stallingen 2020
- stallingen 2019
- radius 100 meter

2. Fietsenstallingen – preliminaire conclusies

- ⤵ Inzicht ontbrekende locaties met publiek toegankelijke fietsenstallingen:
 - ⤵ Langs fietsroutes
 - ⤵ Attractiepolen
 - ⤵ In wijken

- ⤵ Plaatsbezoek te organiseren voor rating van kwaliteitscriteria

3. Fietsvoorzieningen

- Cruciaal voor behoud fietspopulatie en aanmoedigen nieuwe fietsers
- Deelfietssystemen (free-floating of vaste stations)
- Ondersteunend materiaal of dienst
 - Fietsgerelateerd
 - Fietspomp
 - Fietsherstelplaats
 - Fietswinkel
 - Ondersteunend voor alle bezoekers
 - Waterfontein
 - Lockers om boodschappen op te bergen
- Dienstverlening moet betrouwbaar zijn

Deelfietsssystemen

↳ Villo

- ↳ Deelfietsen via abonnement
- ↳ Vast stations

↳ Fietsverhuur

- ↳ Provelo
- ↳ Swapfiets

↳ Strooifietsen

- ↳ Billy Bike - elektrische fietsen

⇒ Aangezien geen vaste locatie worden deze niet meegenomen

Criteria evaluatie

Density and convenience are crucial when it comes to creating an equitable bike-share system.

Kate Fillin-Yeh, NACTO's bike-share program director, says that station density needs to be part of the conversation about how to make bike-share more accessible and useful to

low-income residents as systems expand. Currently, efforts to improve station density, station cost and payment systems has taken steps to make more stations accessible without bank accounts or credit cards. If it's not convenient to use, why would anyone be paying anything at all?

More from

CITYLAB

Amsterdam Cracks Down on Garish Christmas Lights

DACA Is Back. Now What?

Should Biden Go Big on Public Housing?

Chinatown Businesses Face a Particularly Brutal Winter

In the U.S., New York has so far provided a model for station density within its coverage area. "New York really approached it from the perspective of walkability," says Fillin-Yeh. "It was a very conscious choice in New York to start densely and use that to build success." New York has 23 stations per square mile in the coverage area, and the bikes averaged 5.2 rides per day in the peak season. That compares to four stations per square mile and 3.6 rides per day in Washington, for instance.

Deelfietsstation op wandelafstand:

- ☞ 23 stations per 2,6km²
- ☞ Nood : 17 stations voor EU-Wijk (2km²)

Ambitie Villo?

- ☞ Onduidelijk

Andere voorzieningen

- Japan - de cop-shop
- Fietsenwinkels of lokale buurtwinkel
 - Verbondenheid creëren
 - Lokale marketing
- Warenhuizen & grote ketens

- Stad Kortrijk - fietsherstelzuilen
- Sociale controle onvoldoende
 - vandalisme
- Lawaaihinder

In Kortrijk worden tien fietsherstelzuilen weggehaald. Aan een fietsherstelzuil kan je zelf kleine herstellingen doen aan je fiets. De tien zuilen stonden op plaatsen waar er weinig mensen langskwamen en dat gaf problemen.

Een "fietsherstelzuil". Het is een mondvul. Het gaat om een zuil langs de straat of op een plein waar je zelf kleine herstellingen aan je fiets kan doen. Klinkt zeer sympathiek, in Kortrijk hadden ze er een aantal geplaatst, maar parkeerbedrijf Parko heeft moeten vaststellen dat ze werden beschadigd op de plaatsen waar weinig mensen langskomen en mensen met minder goede bedoelingen hun gang konden gaan. Ook waren er klachten over geluidshinder van sleutels of van kettingen.

“ Zomaar op openbaar domein plaatsen is geen goed idee, want er was meer dan eens vandalisme ”

— Jean-Paul Vandewinckele, parkeerbedrijf Parko

Analyse parameters

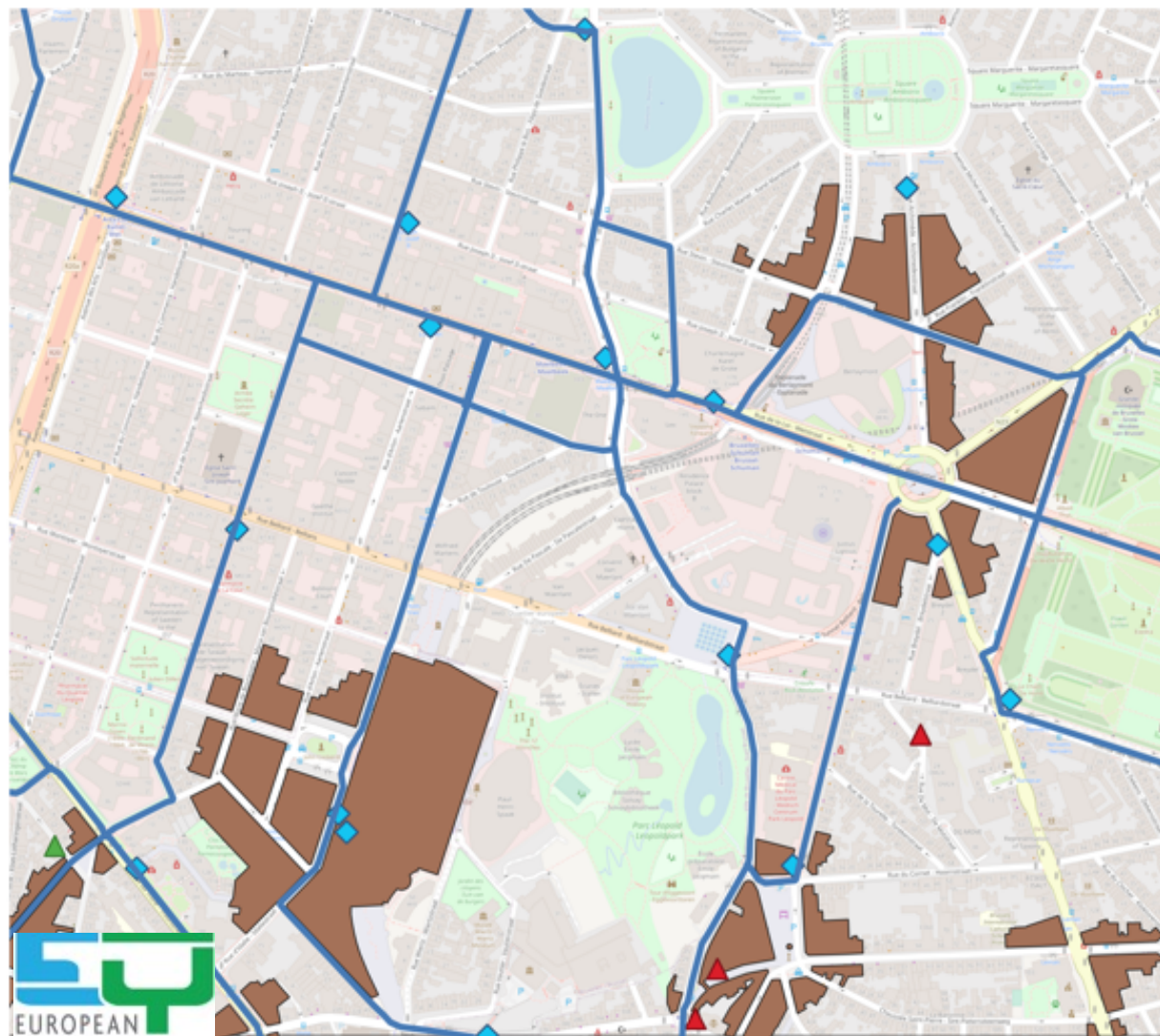
Streefdoel Gent:

- Uitgangspunt bestaande fietshubs en versterken 24/7
- Max. 2 km tussen voorzieningen
- Termijn 2 jaar
- Kruispunten tracés
- Prioritair fietspompen

Criteria voor evaluatie

Heel weinig internationale standaarden over fietsvoorzieningen en dichtheid netwerk

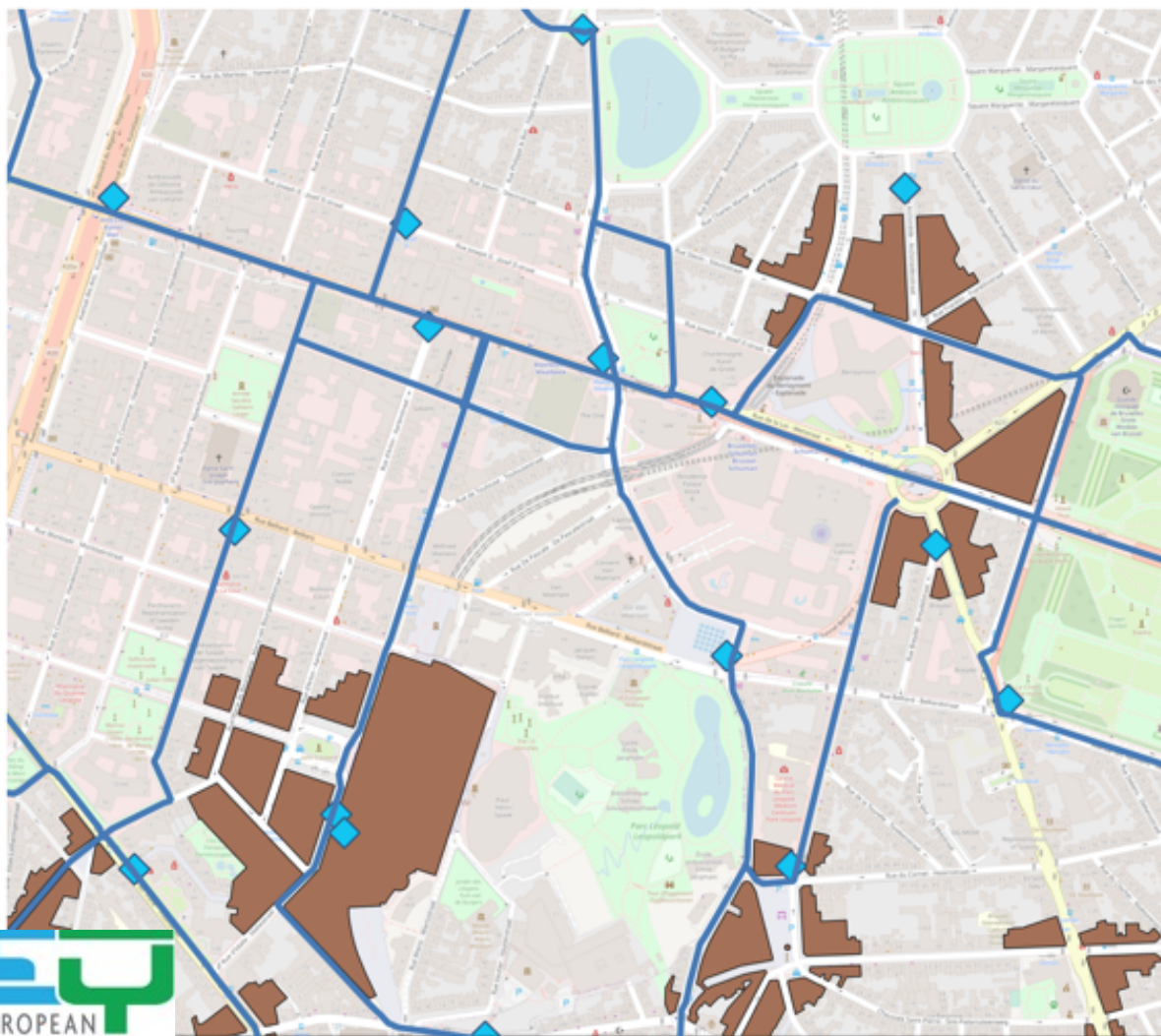
- Vertrekken uit realiteit
- Focus op commerciële centra
- Focus op fietsroutes

- stations deelfietsen
- fietsenwinkels
- fietspomp
- Geen andere infrastructuur

- Commerciële centra
- Netwerk fietsroutes
- Blue-Bike of Villo
- Fietswinkel
- Fietspomp

Dichtheid deelfietspunten

Deelfietsen:

- ~ 13 hubs
- ~ Geconcentreerd langs fietsroutes

⇒ Vrij goede dekking (17 noodzakelijke)

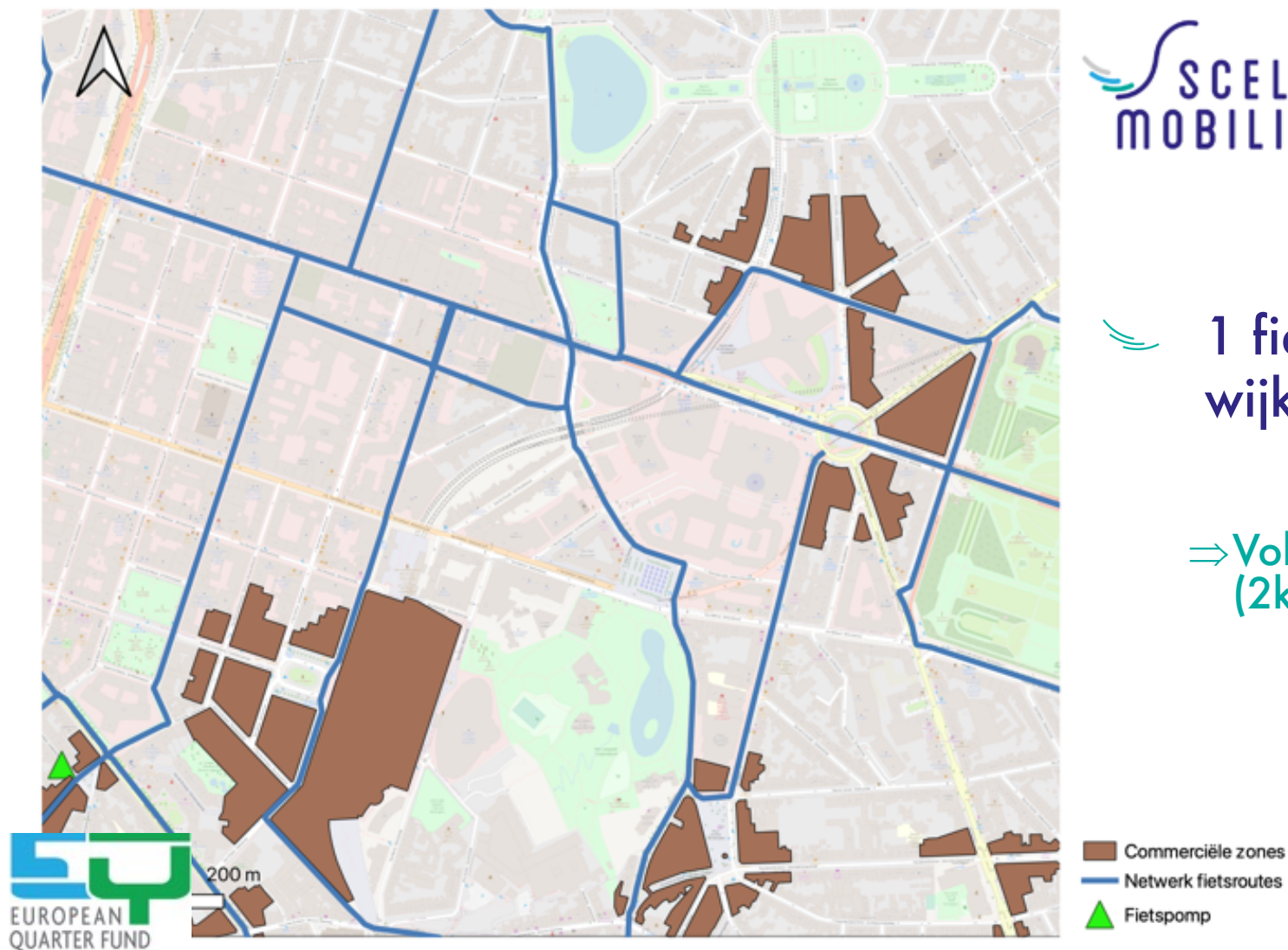
⇒ Verbetering mogelijk NO, ZO & W

- Commerciële centra
- Netwerk fietsroutes
- Blue-Bike of Villo

Dichtheid fietspomp

1 fietspomp in de wijk zelf

⇒ Volledige dekking wijk (2km)

Dichtheid fietsenwinkels

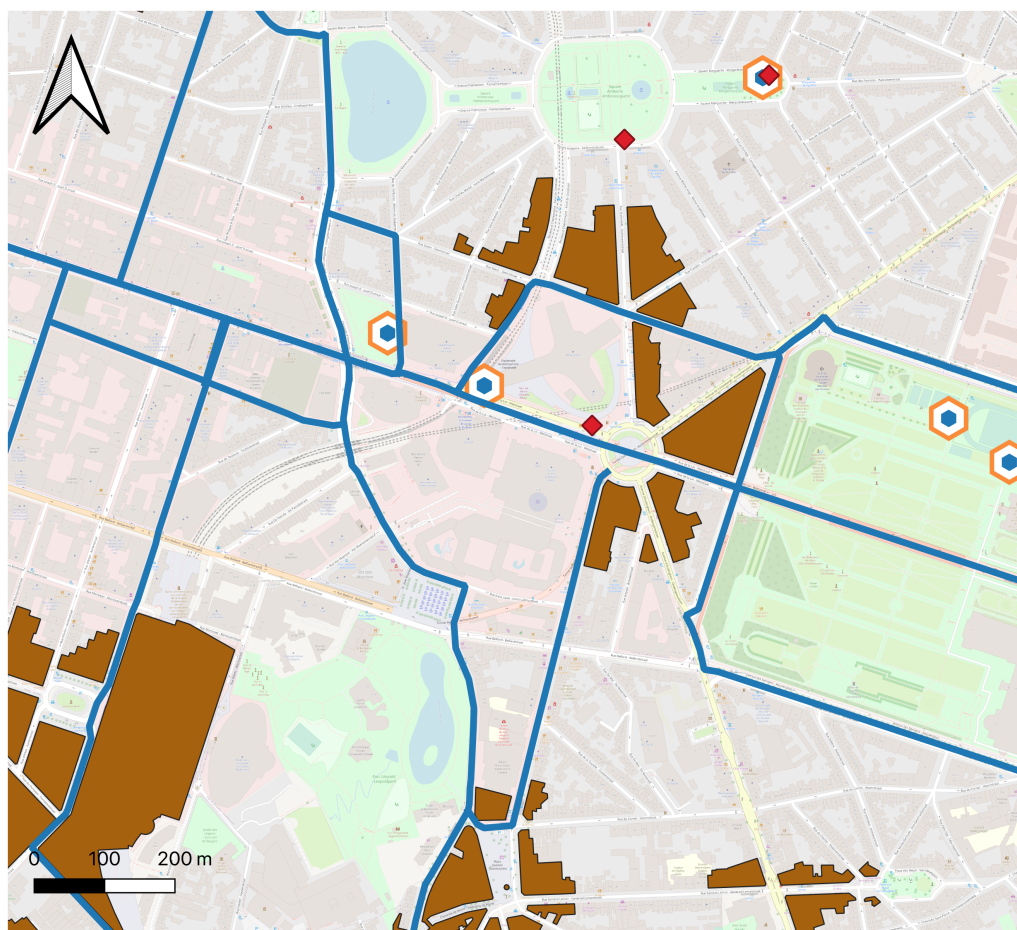

3 fietsenwinkels:

⇒ Goede dekking

Spreiding toiletten en drinkwaterfonteinen

⇒ **Beperkte dekking**

- commerciële centra
- netwerk fietsroutes
- ◆ publiek toilet
- ⬡ drinkwaterfontein

3. Fietsvoorzieningen – preliminaire conclusies

- Deelfietsen aanwezig in de verschillende commerciële centra & langs een aantal routes:
- Extra faciliteiten:
 - 1 publiek toegankelijke fietspomp
 - Geen andere faciliteiten
- 3 fietswinkels in de buurt

4. Communicatie & sensibilisering

- ☞ **Herkenbare omgeving**
 - ☞ Fietsroutes en signalisatie
 - ☞ Uniforme fietsenstallingen

- ☞ **Verleiden tot gewenst gedrag**
 - ☞ Starten met fietsen
 - ☞ Fiets in het rek stallen

Analyse parameters

- ⤿ **Evaluatie signalisatie Fietsroutes:**
 - ⤿ Volledigheid signalisatie
 - ⤿ Zichtbaarheid in straatbeeld

- ⤿ **Evaluatie herkenbaarheid fietsenstallingen**

- ⤿ **Welke andere communicatie-acties lopen al?**

<div style="background-color: #6A329F; color: white; padding: 5px; border-radius: 10px; display: inline-block;">9</div> <div style="border-left: 2px solid white; height: 20px; margin-left: 10px;"></div>	Fietsroute nr
	
<div style="background-color: #FF8C00; color: white; padding: 5px; border-radius: 10px; display: inline-block;">B</div> <div style="margin-left: 20px;">0,8</div>	Kruising met fietsroute
St Guidon 1,6 St Guido	Tussenbestemming
Westland Shopping 8,3	Eindbestemming

Resultaten

- Ontbrekende/onduidelijke signalisatie fietsroutes
- Herkenbaarheid fietsenstallingen?
- Welke andere communicatie-acties lopen al?

Status Europese wijk als fietsvriendelijke wijk

1. Netwerk:

↪ Ontbrekende schakels:

- ↪ Franklinstraat
- ↪ Oudergemlaan

↪ Onveilige routes

↪ Hindernissen

2. Publiek toegankelijke fietsenstallingen

- ↪ Vooral concentratie aan commerciële centra
- ↪ Ontbreken voor de rest

3. Fietsvoorzieningen

- ↪ Deelfietsen langs fietsroutes
- ↪ Bijkomende infrastructuur bijna niet aanwezig

Next steps Fase 1:

- **Plaatsbezoek:**
 - Fietsnetwerk
 - Fietsenstallingen
 - Fietsvoorzieningen

- **Conclusies omtrent huidige infrastructuur**
 - Wat dient verbeterd te worden?
 - Vraag en aanbod
 - Waarom?

- **Focus bepalen fase 2:**
 - Wat ontbreekt er?
 - Quick wins?
 - Lange termijn ambitie vastleggen?

Next steps Fase 2:

Concrete actiefiches diverse maatregelen ifv de diverse bestemmingen

- Horeca
- Winkel
- Mobiliteitshubs
- Bedrijven (focus op bezoekers)
- Immobiliën

Diverse types maatregelen:

- Infrastructuur
- Verkeerstechnisch
- Communicatie & sensibilisering

Next steps Fase 2:

Vb actiefiches:

Maatregel	
Korte omschrijving maatregel	
Doelstelling maatregel	
Voor wie	
Partners	
Omschrijving maatregel	
Benodigde middelen	
Gerelateerde maatregelen	

+32 9 279 90 07
info@sceltamobility
www.sceltamobility.be